

HOTĂRÂRE
Nr. 3-39/2023

mun.Chișinău

24 martie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Octavian Lazarev, Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan,

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată în baza sesizării vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX), XXXXXX și a Procurorului General interimar, XXXXXX, privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX,-

A CONSTATAT:

Pe rolul Colegiului de disciplină și etică se află pronunțarea asupra procedurii disciplinare formulate de Inspekția procurorilor împotriva dlui XXXXXX, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, având ca obiect săvârșirea de către numit a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), lit.c), lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, a răspuns Inspekția procurorilor, prin reprezentant - inspector Natalia Cernous și procurorul vizat XXXXXX, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Dezbaterile au avut loc în ședință publică din data de xx.xx.2023, când având nevoie de timp pentru a delibera, Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiul) a amânat pronunțarea la data de xx.xx.2023.

Prin decizia inspectorului din cadrul Inspekției procurorilor Natalia Cernous din xx.xx.2022, privind rezultatele examinării sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, formulate de către vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX), XXXXXX din xx.xx.2021 și de către Procurorul General interimar XXXXXX din xx.xx.2022, conexe într-o procedură, cauza a fost remisă Colegiului, cu solicitarea sancționării disciplinare a procurorului XXXXXX,

În motivarea acțiunii disciplinare s-a reținut în esență că, la xx.xx.2021, în adresa dnei XXXXXX, vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX), a parvenit din numele procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX, o scrisoare cu mențiunea „urgent” adresată mai multor instituții de stat, prin care a informat că [...].

În opinia autorului sesizării, solicitarea procurorului XXXXXX constituie o imixiune în justiție, fapt ce contravine atât legislației naționale cât și celei internaționale. Judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent,

pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influență externă, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv.

Subsecvent, la xx.xx.2022, Procurorul General interimar XXXXXX a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor în vederea inițierii procedurii disciplinare în temeiul art.34 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în legătură cu începerea urmăririi penale în baza unei bănuieli rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute la art.303 alin.(3) din Codul penal în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX, la data de xx.xx.2021, pe faptul ingerinței directe în mersul judecării cauzelor penale după trimiterea în instanța de judecată, cu folosirea situației de serviciu.

Astfel, Inspekția procurorilor consideră că acțiunile procurorului XXXXXX constituie încălcarea obligațiilor impuse prin art.6 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, pct.6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.5, 6.8.4 ale Codului de etică al procurorilor și constituie conform art.38 din Lege abatere disciplinară a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; imixiunea ilegală în activitatea unui alt procuror sau intervențiile de orice natură pe lângă autorități, instituții sau funcționari pentru soluționarea oricărei chestiuni; e) încălcarea gravă a legii; f) atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care adus atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Ca stare de fapt, se arată că, *dl. XXXXXX activând în funcția de procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, pe parcursul anului 2021 a exercitat urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXX, pornită la data de xx.xx.2021, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în baza art.327 alin.(3), art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, pe faptul abuzului de serviciu și depășirea atribuțiilor de serviciu, săvârșit în interesul unei organizații criminale.*

La data de xx.xx.2021 din cauza nr. XXXXXX, a fost disjunsă cauza penală nr. XXXXXX, în privința cet. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, fiindu-le incrimina-tă comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit.b¹), art.191 alin.(4), art.362 alin.(1), art.344 alin.(1), art.332 alin.(1) din Codul penal.

La data de xx.xx.2021, cauza penală nr. XXXXXX (disjunsă din cauza nr. XXXXXX de învinuire a [...]), a fost remisă cu rechizitoriu în instanța de judecată, la Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX de către procurorul XXXXXX.

Activitatea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale este reglementată de Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Legea nr.159 din 08.07.2016 cu privire la procuraturile specializate, de Regulamentul Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General interimar nr.24/28 din 24.09.2016 cât și de Regulamentul de activitate al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (în continuare PCCOCS), aprobat prin ordinul Procurorului General nr. 7/28 din 17.02.2017.

Procurorii din cadrul PCCOCS potrivit art.45 din Capitolul IV din Regulamentul de activitate a PCCOCS au mai multe atribuții, inclusiv: a) conduc și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanța de judecată conform competenței; b) organizează, conduc și controlează activitatea organelor de urmărire penală în

cadrul procesului penal; c) efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislație privind activitatea specială de investigații, etc.

Potrivit art. 320 alin.(l) Cod de procedură penală, participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie și el își exercită atribuțiile prevăzute în art.53. La judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată. în caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune participarea la ședință a altui procuror. In caz de necesitate, procurorul ierarhic superior poate dispune participarea unui grup de procurori.

Având în vedere organigrama PCCOCS, în cadrul procuraturii specializate a fost constituită Secția reprezentarea acuzării de stat. Conform practicii instituite în cadrul PCCOCS încă din anul 2016, procurorii care exercită urmărirea penală, după ce întocmesc rechizitoriul și semnează scrisoare de expediere a cauzelor în instanța de judecată la adjunctii responsabili de urmărirea penală, prezintă dosarele adjunctului procurorului-șef responsabil de Secția reprezentarea acuzării de stat.

În aceeași manieră a procedat și procurorul XXXXXX, care după terminarea urmăririi penale în privința lui XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX și întocmirea rechizitoriului, a prezentat dosarul procurorului XXXXXX, care la acel moment deținea funcția de adjunct al procurorului-șef al PCCOCS, pentru repartizarea dosarului acuzatorilor de stat, informând-o că în dosar sunt x volume în care se află documente ce constituie secret de stat și că pe acestea el nu le poate prezenta. Ținând cont de această circumstanță, XXXXXX a desemnat pentru a reprezenta acuzarea pe acest dosar pe 2 procurori din cadrul Secției reprezentarea acuzării de stat, care aveau acces la secretul de stat, și anume XXXXXX și XXXXXX, ultimul fiind desemnat și conducător al grupului de acuzatori.

La xx.xx.2021, instanța de judecată a admis cererea inculpatului XXXXXX cu privire la recuzarea procurorului XXXXXX de la reprezentarea acuzării de stat în cauza dată, din motiv că, procurorul XXXXXX a avut statut de bănuit în dosarul „XXXXXX”, iar ulterior a fost scos de sub urmărirea penală și audiat în calitate de martor, iar pe acest dosar XXXXXX este inculpat.

Pe dosar de către instanța de judecată au fost stabilite mai multe ședințe de judecată, iar participarea lui XXXXXX în ședințele stabilite pentru luna XXXXXX a fost imposibilă, deoarece era antrenat în alte dosare. Pentru a evita tergiversarea dosarului, în care inculpații XXXXXX și XXXXXX erau arestați, s-a discutat cu XXXXXX, dacă el este disponibil să participe la judecarea cauzei în zilele când XXXXXX este în imposibilitate. XXXXXX, cu o atitudine colegială, a răspuns procurorului XXXXXX, că nu este împotriva să meargă în instanță doar că are planificate mai multe acțiuni de urmărire penală pe dosarele din exercitare și că nu poate cu certitudine să spună dinainte în care ședințe va putea merge și în care nu.

În aceste circumstanțe, urmare a discuției purtate cu procurorul-șef interimar al PCCOCS, XXXXXX s-a decis participarea procurorului XXXXXX pe acest dosar, astfel la xx.xx.2021 a fost completată dispoziția prin includerea procurorului XXXXXX în calitate de conducător al grupului de acuzatori de stat pe dosarul menționat.

Decizia a fost luată și ținând cont de faptul că situația procurorului XXXXXX era identică cu cea a procurorului XXXXXX, adică a avut statut de bănuit în dosarul "

XXXXXX ", iar ulterior a fost scos de sub urmărirea penală și audiat în calitate de martor, iar pe acest dosar XXXXXX este inculpat.

Anticipând situația că partea apărării va înainta o cerere de recuzare a lui XXXXXX, pentru a evita tergiversarea examinării cauzei în instanță, procurorul XXXXXX a participat personal la ședințele de judecată din xx.xx., xx.xx., xx.xx., xx.xx și xx.xx.2021.

Pentru data de xx.xx.2021 în instanța de judecată urma să fie examinat demersul procurorului de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpaților XXXXXX și XXXXXX.

La xx.xx.2021 procurorul XXXXXX în pofida faptului că nu a participat nici la una din ședințe de judecată la judecarea cauzei penale nr. XXXXXX care îi vizează pe XXXXXX și XXXXXX și știind cu certitudine că participarea la judecarea cauzei date este dispusă unui grup de procurori, a formulat o scrisoare cu numărul de ieșire XXXXXX, în adresa Vicepreședintelui interimar a Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX) XXXXXX, cu următorul conținut: [...].

La începutul ședinței de judecată din xx.xx.2021, s-a examinat demersul de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpaților XXXXXX și XXXXXX, susținut de procurorul XXXXXX.

După pronunțarea încheierilor de prelungire a arestului preventiv în privința inculpaților XXXXXX și XXXXXX, instanța de judecată a înștiințat participanții despre abținerea completului de la judecarea cauzei, iar ca motiv au dat citirii scrisoarea procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, adresată mai multor instituții a statului, inclusiv și vicepreședintelui-interimar a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, XXXXXX, în care a invocat [...].

Declarația de abținere a fost examinată și admisă în aceeași zi, iar dosarul ulterior a fost redistribuit altui complet de judecători pentru examinare.

Expedierea scrisorii de către procurorul XXXXXX în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX a fost apreciată de către instanța de judecată ca o imixiune în justiție, fapt ce contravine legislației naționale cât și celei internaționale și a condiționat sesizarea Consiliului Superior al Procurorilor.

Totodată, prin ordonanța Procurorului General interimar, din xx.xx.2021, s-a dispus începerea urmăririi penale în baza unei bănuieli rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art.303 alin.(3) Cod penal în privința procurorului XXXXXX - amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală. La moment urmărirea penală se află în proces de desfășurare.

În context, Inspekția procurorilor, susține că la momentul expedierii scrisorii procurorul XXXXXX nu a avut dreptul să intervină în așa mod în examinarea demersurilor privind prelungirea termenului arestului preventiv în privința lui XXXXXX și XXXXXX, deoarece nu făcea parte din grupul de acuzatori de stat cărora i s-a dispus reprezentarea învinuirii în cauză.

Demersurile procurorului privind prelungirea arestului preventiv în privința lui XXXXXX și XXXXXX au fost admise de către completul de judecată, astfel alegațiile formulate în scrisoarea procurorului XXXXXX în adresa judecătorilor vizați nu și-a găsit confirmarea.

Adresarea procurorului XXXXXX a fost apreciată de completul de judecători:

președintele de ședință, judecător XXXXXX, judecător raportor XXXXXX, judecător XXXXXX ca o imixiune în exercitarea justiției și le-a determinat să facă declarației de abținere de la judecarea cauzei, care a fost admisă de către un alt complet de judecată.

Mai mult, și avocatul XXXXXX a sesizat prin denunț Procuratura Generală privind pretensele acțiuni ilegale admise de către procurorul XXXXXX, fiind calificate ca o ingerință directă în mersul judecării cauzei penale din partea procurorului ce a trimis cauza în instanța de judecată în cadrul examinării cauzei penale în privința lui XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, precum și o acțiune comisă cu scopul de a împiedica examinarea multilaterală, deplină obiectivă a cauzei.

În rezultat, la xx.xx.2021, Procurorul General interimar a dispus începerea urmăririi penale în baza art.303 alin.(3) Cod penal în privința procurorului XXXXXX - amestecul în înlăturarea justiției și în urmărirea penală.

Procurorul XXXXXX în explicațiile sale, depuse în formă scrisă, inclusiv și cele verbale expuse în cadrul examinării cazului de către Colegiu, aferent omisiunilor pretins a fi admise a susținut în esență că „...activează în calitate de procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din xx.xx.2016.

Pe parcursul anului 2021 a exercitat urmărirea penală în mai multe cauze penale, printre care este și cauza penală nr. XXXXXX, pornită la data de xx.xx.2021, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(3), art.328 alin.(3) lit.c) din Codul penal, pe faptul abuzului de serviciu și depășirea atribuțiilor de serviciu, săvârșit în interesul unei organizații criminale.

La data de xx.xx.2021 din cauza nr. XXXXXX, a fost disjunsă cauza penală nr. XXXXXX, în privința cet. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, fiindu-le incriminată comiterea faptelor infracționale prevăzute de art.327 alin.(2) lit.b¹), art.191 alin.(4), art.362 alin.(1), art.344 alin.(1), art.332 alin.(1) din Codul penal.

La data de xx.xx.2021, cauza penală nr. XXXXXX (disjunsă din cauza nr. XXXXXX) de învinuire a lui [...], a fost remisă cu rechizitoriu în instanța de judecată, la Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX de către dânsul.

Susține că, potrivit prevederilor Codului de procedură penală (art.53, art.320), el, în calitate de procuror care a expediat cauza în instanța de judecată, poate participa la reprezentarea acuzării în instanța de judecată.

Articolul 320. Participarea procurorului la judecarea cauzei și efectele neprezentării lui. Renunțarea la învinuire

(1) Participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie și el își exercită atribuțiile prevăzute în art.53. La judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată. În caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune participarea la ședință a altui procuror. În caz de necesitate, procurorul ierarhic superior poate dispune participarea unui grup de procurori.

Având în vedere organigrama PCCOCS, în cadrul procuraturii specializate a fost constituită Secția reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, din care, potrivit practicii generale, au mai fost împuterniciți și alți procurori pentru participarea la

susținerea acuzării de stat pe lângă dânsul (XXXXXX, XXXXXX).

A comunicat că nu i s-a adus la cunoștință de către nimeni că ar putea fi exclus din grupul de procurori ce reprezintă acuzarea în instanța de judecată, nu a semnat careva dispoziție, nu a fost făcută careva ședință operativă în acest sens. Din contra, pe parcursul examinării, comunica cu procurorii care participau la examinarea cauzei penale: XXXXXX, XXXXXX.

Susține că nici nu putea fi posibilă excluderea lui din cadrul grupului de acuzatori de stat, or, cauza penală era una de o complexitate ridicată și necesita cunoștințe speciale în mai multe domenii specifice (activitatea specială de investigație, lucrul cu aparatul confidențial, procedura de eliberare a actelor codificate și altele).

La fel, a declarat că nu a depus nici un raport că ar fi în imposibilitate de reprezentare a acuzării în instanța de judecată, nu și-a exprimat indisponibilitatea de a participa la examinarea dosarului în instanța de judecată, astfel că nu existau careva impedimente care i-ar limita împuternicirile.

După trimiterea cauzei penale în instanța de judecată, a continuat în calitate de conducător al grupului de urmărire penală să investigheze faptele săvârșite de persoane care au acționat împreună cu inculpații XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX în cauza penală nr. XXXXXX, din care a fost disjunsă cauza nr. XXXXXX.

În aceste condiții, la fel cum instanța de judecată înfăptuiește justiția în procesul judecării cauzei, așa și el continua investigațiile în dosarul din care a fost disjunsă cauza penală de învinuire a lui XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, fiind conducător al grupului de urmărire penală.

La data de xx.xx.2021, în a doua parte a zilei, din adresa organului împuternicit cu efectuarea activității speciale de investigație în cauza penală nr. XXXXXX (XXXXXX) a recepționat un raport, prin care a fost înștiințat că [...].

Tot atunci, a întocmit o scrisoare, adresată principalilor „actori” din domeniul justiției, prin care a comunicat informația parvenită în adresa mea, având în vedere că cazul investigat de mine este unul de o rezonanță socială sporită, iar inculpații figurează în calitate de învinuiți în mai multe cauze penale.

Consideră că aceste acțiuni erau obligatorii prin lege să fie executate de dânsul, or art.217 alin. (2) din Codul de procedură penală îi impune o obligație legală de a acționa în acest sens:

(2) Dacă, în procesul urmăririi penale, organul de urmărire penală descoperă cazuri de încălcare a legislației în vigoare sau a drepturilor și libertăților omului, el sesizează organele de stat respective în privința acestor încălcări.

A mai menționat că scrisoarea dată nu a fost adresată completului de judecată, ci președintelui instanței de judecată, care este managerul judecătorei; președintele instanței ar fi adresat-o pe cont propriu completului de judecată. El doar a făcut o adresare principalelor persoane din țară, responsabile de segmentul justiției, având în vedere readucerea cazului și a faptelor săvârșite pe agenda zilei.

Nu cunoaște din ce cauză președintele instanței de judecată a remis adresarea dată completului de judecatori, însă este de menționat că aceștia, în cazul în care au considerat că a fost o ingerință, urmau din start să se abțină, și să nu continue examinarea cauzei penale, prelungind măsura preventivă inculpaților, după care să se abțină.

Astfel, completul de judecatori, având deja scrisoarea de informare de la președintele judecătorei Chișinău, sediul XXXXXX, XXXXXX, a intrat în ședința de judecată, a prelungit măsura preventivă inculpaților XXXXXX și XXXXXX, după care și-a declarat abținerea... ”.

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor și procurorul XXXXXX, Colegiul constată că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) lit.c), lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la fapta, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În temeiul art.38 lit.a), lit.c), lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură, constituie abatere disciplinară îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, încălcarea gravă a legii, atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de Etică al procurorilor.

Astfel, reținând faptele imputate procurorului vizat, prin prisma abaterii de la lit.a) și e) art.38 al Legii cu privire la Procuratură, Colegiul de Disciplină și Etică menționează că abaterea de la norma dată este o reflectare a obligației procurorului privind îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu, precum și încălcarea gravă a legii.

În urma examinării argumentelor invocate, Colegiul constată că Inspecția Procurorilor nu a identificat: care este modul corespunzător de îndeplinire a obligațiilor de serviciu și care a fost necorespunderea admisă de către procurorul XXXXXX. Care din pretensele abateri disciplinare sunt grave și criteriile de apreciere a gravității.

În continuare, Colegiul de Disciplină și Etică reține că, în temeiul normei prevăzute de art.38 lit.a) c) și e) din Legea cu privire la Procuratură, ca încălcare gravă a normelor imperative ale legislației în procesul de activitate a procurorului, se subînțeleg acele norme imperative, care impun o anumită conduită de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse.

Prin norme imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate. Astfel, normele de drept imperative sunt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le obligă la o abținere, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care sub sancțiune, nu permite să se deroge de la ele sau să nu le aplice.

Prin urmare, referitor la latura obiectivă, lit.a), c) și e) a abaterii disciplinare reținute în privința procurorului XXXXXX, Colegiul apreciază că aceasta nu reprezintă încălcare de către numit a standardelor de conduită impuse procurorului de dispozițiile art.38 lit.a) lit.c) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Subsecvent, Colegiul remarcă că la caz nu pot fi reținute constatările Inspecției conform cărora „...la momentul expedierii scrisorii procurorul XXXXXX nu a avut dreptul să intervină în așa mod în examinarea demersurilor privind prelungirea

termenului arestului preventiv în privința lui XXXXXX și XXXXXX, deoarece nu făcea parte din grupul de acuzatori de stat cărora i s-a dispus reprezentarea învinuirii în cauză. Demersurile procurorului privind prelungirea arestului preventiv în privința lui XXXXXX și XXXXXX au fost admise de către completul de judecată, astfel alegerile formulate în scrisoarea procurorului XXXXXX în adresa judecătorilor vizați nu și-a găsit confirmarea... ”.

Or, în rezultatul examinării sesizării, Colegiul contată că ”...la începutul ședinței de judecată din xx.xx.2021, s-a examinat demersul de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpaților XXXXXX și XXXXXX, susținut de procurorul XXXXXX.

După pronunțarea încheierilor de prelungire a arestului preventiv în privința inculpaților XXXXXX și XXXXXX, instanța de judecată a înștiințat participanții despre abținerea completului de la judecarea cauzei, iar ca motiv au dat citirii scrisoarea procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, adresată mai multor instituții a statului, inclusiv și vicepreședintelui-interimar a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, XXXXXX, în care a invocat existența unor informații operative privind unele acțiuni a completului de judecată care la data de xx.xx.2021 ar urma să-i elibereze pe inculpații XXXXXX și XXXXXX de sub arest preventiv, aplicând în privința lor alte măsuri preventive mai blânde.

Declarația de abținere a fost examinată și admisă în aceeași zi, iar dosarul ulterior a fost redistribuit altui complet de judecatori pentru examinare... ”.

Din această perspectivă, nu este clar care sunt criteriile obiective de atribuire a acțiunilor procurorului XXXXXX ca acțiuni de imixtiune în justiție, or, completul de judecatori, având deja scrisoarea de informare de la vicepreședintele Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX a intrat în ședința de judecată, a prelungit măsura preventivă inculpaților XXXXXX și XXXXXX, după care și-a declarat abținerea.

În aceeași ordine de idei, Inspecția procurorilor nu a elucidat motivul pentru care adresarea procurorului XXXXXX, având ca destinatar inclusiv și vicepreședintele-interimar al Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX (nu și completul de judecată ce examina cauza), fiind considerat de către destinatarul menționat *supra* citam ”o *solicitare de imixtiune în justiție de către vicepreședintele interimar, fapt ce contravine legislației naționale cât și internaționale*”, nu a fost restituită autorului sau procurorului ierarhic superior acestuia, dar a fost transmisă completului care judeca cauza.

În aceste condiții, Colegiul reține că Inspecția procurorilor nu a făcut dovada legăturii între conduita presupus necorespunzătoare a procurorului XXXXXX în exercitarea atribuțiilor de serviciu și careva consecințe directe concretizate într-o perturbare gravă a activității Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, în procesul examinării cauzei penale ce vizează numiții XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX. Or, atât chestiunea privind măsură preventivă aplicată inculpaților, cât și ulterioară declarație de abținere formulată de completul de judecată au fost soluționate în termen și neîntârziat, procesul de examinare a cauzei nefiind întrerupt.

Totodată, Colegiul constată că abordarea Inspecției procurorilor a fost combătută prin materialele acumulate suplimentar la procedura disciplinară - anexele la scrisoarea expediată autorităților, raportul ofițerului XXXXXX, informația prezentată de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul reține că nici Inspekția procurorilor și nici vicepreședintele Judecătorei Chișinău, sediul XXXXXX, nu au avut cunoștință despre existența raportului XXXXXX, care a stat la baza întocmirii și expedierii scrisorii în adresa reprezentanților autorităților publice la xx.xx.2021.

Sub aspectul laturii subiective, pentru a se reține existența abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), lit.c) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, este necesar ca procurorul cu intenție să urmărească scopul încălcării normelor imperative ale legii.

În acest sens, Colegiul de Disciplină și Etică menționează că, în cazul încălcării normelor imperative în procesul activității de procuror, actele procesuale sunt sancționate de lege cu nulitate absolută.

Reieșind din materialele administrate și explicațiile prezentate, necesită a fi subliniat că Colegiul verifică și se expune asupra modului în care decide procurorul să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare, ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Potrivit constatărilor reținute din materialele procedurii disciplinare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă cu încălcarea normelor imperative ale legislației, acestea se prezumă la pornirea urmăririi penale în privința procurorului XXXXXX în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art.303 alin.(3) din Codul penal, proces penal, la moment, fiind pendinte.

În dezvoltarea acestei idei, urmează de remarcat că, în conformitate cu principiile de bază ale legislației penale art.3 din Codul penal alin.(1) „Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală”.

Astfel, Colegiul constată că, deși, prevederile art.34 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură impun concomitent cu pornirea urmăririi penale în privința unui procuror și sesizarea de către Procurorul General a Consiliul Superior al Procurorilor în vederea începerii procedurii disciplinare, anume Inspekției procurorilor îi revine sarcina de a verifica dacă concomitent cu faptele investigate penal, procurorul a admis și încălcări ce țin de sfera disciplinarului și dacă urmare a acestor verificări este cazul ca cauza disciplinară să fie transmisă Colegiului de disciplină și etică pentru examinare. Or, răspunderea penală și cea disciplinară au naturi diferite: prima vizează comiterea unei infracțiuni, cealaltă - încălcarea unei sarcini de serviciu sau admiterea omisiunilor de natură etică și/sau deontologică.

Subsecvent, referitor la faptele imputate procurorului vizat, sub aspectul art.38 lit.f) care prevede răspunderea disciplinară pentru atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de Etică al procurorilor, Colegiul constată că potrivit art.6 alin.(3) lit.d) din Legea cu privire la Procuratură, „Procurorul este obligat să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror”.

Astfel, procurorii sunt obligați să se abțină de la faptele care dăunează intereselor serviciului și prestigiului procuraturii, care compromit cinstea și demnitatea de procuror, provoacă îndoieli referitor la obiectivitatea lor. Onoarea profesională implică faptul ca procurorul să se asigure că prin practica profesională și prin persoana sa, nu

pune în pericol imaginea publică a procurorului, a sistemului procuraturii. De asemenea, în partea ce ține de probitatea profesională, îi impune procurorului să se abțină de la orice comportament ilicit și nu doar de la cel care este contrar legii. Prestigiul Procuraturii reprezintă aprecierea publică pozitivă a organelor Procuraturii în ansamblul său. Această apreciere globală este făcută în raport de onoarea și probitatea profesională a procurorilor, fiind rezultatul aprecierilor publice individuale ale acestora.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul reține că procurorul este obligat să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea sa în funcție. Legea nu precizează care sunt manifestările care pot aduce atingere onoarei, probității profesionale ori prestigiului Procuraturii, însă prin raportare la prevederile naționale și standardele internaționale în domeniu, care instituie principii și reguli ce determină comportamentul procurorului, Colegiul de disciplină și etică reiterează că intră în sfera acestei abateri disciplinare: conduita agresivă (limbaj), violențe (fizice) a procurorului de natură contrară sau a indigna opinia publică, frecventarea unor locuri cunoscute ca având o reputație îndoielnică, legături cu persoane care au o proastă reputație, implicarea în controverse publice, denigrarea unor persoane, desfășurarea unor activități care, prin natura lor, pot crea îndoieli în rândul opiniei publice cu privire la independența, imparțialitatea sau integritatea procurorului.

Astfel, Colegiul a constatat că, în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza verificării sesizării, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite elementele unei abateri disciplinare menționate supra, și anume, că acțiunile procurorului XXXXXX ar aduce atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii, deoarece recepționând o informație referitor la săvârșirea unei infracțiuni, acesta a diseminat-o mai multor autorități, și nu poate constitui o abatere disciplinară, contrară prevederilor art. 38 lit.a), lit.c) lit.e) și lit.f) din Legea cu privire la Procuratură.

Mai mult ca atât, Colegiu subliniază că procedura disciplinară este o procedură ce se desfășoară cu respectarea principiului contradictorialității. Orice proces disciplinar, inclusiv în aspectele lui procedurale, trebuie să prezinte un caracter contradictoriu și să garanteze egalitatea armelor între acuzare (Inspekția procurorilor) și apărare (procurorul vizat), acesta este unul dintre aspectele fundamentale ale dreptului la un proces echitabil. Dreptul la o procedură disciplinară contradictorie implică, pentru acuzare ca și pentru apărare, facultatea de a lua cunoștință de observațiile sau mijloacele de probă prezentate de cealaltă parte.

În raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul constată că Inspekția procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare, nu a prezentat/exprimat interesul pentru a prezenta probe noi sau contraargumente probelor prezentate de către partea apărării și care prin forța lor ar răsturna situația în modul în care a fost prezentată și justificată de către procurorul vizat.

Inspekția procurorilor urma să supună unei analize concrete și critice argumentele invocate în apărarea sa de către procurorul vizat (atât la etapa verificării sesizării, cât și la etapa examinării cauzei) și punctual să le combată.

Colegiul nu va face excepție de la regula că reprezintă factorul de echilibru în „duelul disciplinar extrajudiciar” și va soluționa cauza în baza probelor prezentate nemijlocit în fața sa, călăuzindu-se de principiul in dubio pro reo, revenind Inspekției

procurorilor „sarcina probei” tuturor elementelor necesare pentru a fi angajata răspunderea disciplinară a procurorilor.

Totodată, Colegiul constată că, deși, procurorul XXXXXX este vizat în prezenta cauză disciplinară pentru săvârșirea a 4 abateri disciplinare distincte: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu (art. 38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură), imixtiunea ilegală în activitatea unui alt procuror sau intervențiile de orice natură pe lângă autorități, instituții sau funcționari pentru soluționarea oricărei chestiuni (art.38 lit.c) din Legea cu privire la Procuratură), încălcarea gravă a legii (art.38 lit.e) din Legea cu privire la Procuratură), respectiv atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor (art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură), raportul Inspecției procurorilor nu conține date concrete referitor la fiecare abatere în parte ce ar permite individualizarea elementelor obligatorii ale unei abateri disciplinare, în speță: faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, limitându-se la formularea generală că *prin acțiunile sale, procurorul XXXXXX, a comis abateri disciplinare prevăzute la art.38 lit.a),c), e) și fi din Legea cu privire la Procuratură.*

Cu această ocazie, Colegiul constată că, a ignora deficiențele menționate *supra*, ar echivala cu nerespectarea, în privința procurorului vizat, a condițiilor obligatorii pentru angajarea răspunderii sale disciplinare.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.51 alin.(1) lit.d), art.85 și art.89 lit.a) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară inițiată în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX;

2. Hotărârea poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 5 zile lucrătoare, de la

Președintele Colegiului :	Vladislav GUȚAN	<u> </u> semnat <u> </u>
Membrii Colegiului :	Octavian LAZAREV	<u> </u> semnat <u> </u>
	Victor COMERZAN	<u> </u> semnat <u> </u>
	Oleg TELEVCA	<u> </u> semnat <u> </u>
	Pavel ȚURCAN	<u> </u> semnat <u> </u>
	Elena CAZACOV	<u> </u> recuzat <u> </u>
	Alexandru LOZAN	<u> </u> semnat <u> </u>